

॥ वाल्मीकि रामायण ॥

७ उत्तरकाण्ड

अध्याय ३९

तथा स्म तेषां वसतामृक्षवानररक्षसाम् ।
 राघवस्तु महातेजाः सुग्रीवमिदमब्रवीत् ॥ १ ॥

गम्यतां सौम्य किष्किन्धां दुराधर्षं सुरासुरैः ।
 पालयस्व सहामात्यै राज्यं निहतकण्टकम् ॥ २ ॥

अङ्गदं च महाबाहो प्रीत्या परमयान्वितः ।
 पश्य त्वं हनुमन्तं च नलं च सुमहाबलम् ॥ ३ ॥

सुषेणं श्वशुरं शूरं तारं च बलिनां वरम् ।
 कुमुदं चैव दुर्धर्षं नीलं च सुमहाबलम् ॥ ४ ॥

वीरं शतबलिं चैव मैन्दं द्विविदमेव च ।
 गजं गवाक्षं गवयं शरभं च महाबलम् ॥ ५ ॥

ऋक्षराजं च दुर्धर्षं जाम्बवन्तं महाबलम् ।
 पश्य प्रीतिसमायुक्तो गन्धमादनमेव च ॥ ६ ॥

ये चान्ये सुमहात्मानो मदर्थे त्यक्तजीविताः ।
 पश्य त्वं प्रीतिसंयुक्तो मा चैषां विप्रियं कृथाः ॥ ७ ॥

एवमुक्त्वा च सुग्रीवं प्रशस्य च पुनः पुनः ।
 विभीषणमथोवाच रामो मधुरया गिरा ॥ ८ ॥

तङ्कां प्रशाधि धर्मेण संमतो ह्यसि पार्थिव ।
 पुरस्य राक्षसानां च भ्रातुर्वैश्वरणस्य च ॥ ९ ॥

मा च बुद्धिमधर्मे त्वं कुर्या राजन्कथं चन ।
 बुद्धिमन्तो हि राजानो ध्रुवमश्नन्ति मेदिनीम् ॥ १० ॥

अहं च नित्यशो राजन्सुग्रीवसहितस्त्वया ।
 स्मर्तव्यः परया प्रीत्या गच्छ त्वं विगतज्वरः ॥ ११ ॥

रामस्य भाषितं श्रुत्वा ऋष्यवानररक्षसाः ।
 साधु साध्विति काकुत्स्थं प्रशशंसुः पुनः पुनः ॥ १२ ॥

तव बुद्धिर्महाबाहो वीर्यमद्भुतमेव च ।

माधुर्यं परमं राम स्वयम्भोरिव नित्यदा ॥ १३ ॥

तेषामेवं ब्रुवाणानां वानराणां च रक्षसाम् ।
 हनूमत्प्रणतो भूत्वा राघवं वाक्यमब्रवीत् ॥ १४ ॥

स्नेहो मे परमो राजंस्त्वयि नित्यं प्रतिष्ठितः ।
 भक्तिश्च नियता वीर भावो नान्यत्र गच्छति ॥ १५ ॥

यावद्रामकथां वीर श्रोष्येऽहं पृथिवीतले ।
 तावच्छरीरे वत्स्यन्तु मम प्राणा न संशयः ॥ १६ ॥

एवं ब्रुवाणं राजेन्द्रो हनूमन्तमथासनात् ।
 उत्थाय च परिष्वज्य वाक्यमेतदुवाच ह ॥ १७ ॥

एवमेतत्कपिश्रेष्ठ भविता नात्र संशयः ।
 लोका हि यावत्स्थास्यन्ति तावत्स्थास्यति मे कथा ॥ १८ ॥

चरिष्यति कथा यावल्लोकानेषा हि मामिका ।
 तावच्छरीरे वत्स्यन्ति प्राणास्तव न संशयः ॥ १९ ॥

ततोऽस्य हारं चन्द्राभं मुच्य कण्ठात्स राघवः ।
 वैदूर्यतरलं स्नेहादाबबन्धे हनूमति ॥ २० ॥

तेनोरसि निबद्धेन हारेण स महाकपिः ।
 रराज हेमशैलेन्द्रश्चन्द्रेणाक्रान्तमस्तकः ॥ २१ ॥

श्रुत्वा तु राघवस्यैतदुत्थायोत्थाय वानराः ।
 प्रणम्य शिरसा पादौ प्रजग्मुस्ते महाबलाः ॥ २२ ॥

सुग्रीवश्चैव रामेण परिष्वक्तो महाभुजः ।
 विभीषणश्च धर्मात्मा निरन्तरमुरोगतः ॥ २३ ॥

सर्वे च ते बाष्पगलाः साश्रुनेत्रा विचेतसः ।
 समूढा इव दुःखेन त्यजन्ते राघवं तदा ॥ २४ ॥

The files in this directory are revised versions of the digital files produced by Professor Muneo Tokunaga, Kyoto University, and copyrighted by him. I am grateful to Professor Tokunaga for his agreement to this use of his original files and for permitting the revised versions to be made publicly available.

Dr J. D. Smith ; email: jds10@cam.ac.uk ; <http://bombay.oriental.cam.ac.uk/index.html>

ITRANS conversion questions to: Avinash Chopde ; avinash@acm.org;

Last updated on March 25, 1998; Send corrections to sanskrit@cheerful.com